

Dret Local

Codi: 102226

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Dret	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Judith Gifreu Font

Correu electrònic: judith.gifreu@uab.cat

Equip docent

Judith Gifreu Font

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits, però és recomanable que s'hagin superat les assignatures de dret administratiu I, II i III.

Grup 1

Professorat: Dra. Judith Gifreu Font, professora titular de dret administratiu, UAB

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és conèixer la composició i quines funcions desenvolupen els governs locals. Es tracta de l'Administració pública més propera a la ciutadania (municipi, comarca i província) i, en conseqüència, el nivell administratiu amb qui més es relacionen les persones, tant a nivell particular com professional. Analitzarem quins òrgans componen aquesta Administració (alcaldies, regidories, conselleries comarcals...) i quines activitats duen a terme: concessió de llicències, neteja viària, autorització d'activitats col·lectives i festes en equipaments municipals o a la via pública, gestió de llars d'infants ...

Competències

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.

- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
- Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les normes jurídiques al cas concret.
2. Buscar sentències, articles, etc., en les bases de dades jurídiques.
3. Definir el llenguatge juridicoadministratiu.
4. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
5. Explicar les normes jurídiques administratives.
6. Expressar-se amb la terminologia juridicoadministrativa.
7. Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
8. Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
9. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
10. Reflexionar sobre la normativa administrativa.
11. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
12. Utilitzar les fonts d'informació informàtiques jurídiques.

Continguts

PROGRAMA

TEMA 1. L'evolució històrica de l'Administració local catalana. L'Administració decimonònica. La Mancomunitat. La Segona República. La Llei Municipal de Catalunya de 1933. Pau Vila i la divisió comarcal. La dictadura franquista i el Text Refós de 1955. El marc constitucional i estatutari: els principis d'autonomia municipal i suficiència financera. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006.

TEMA 2. L'Administració local (I). Relacions dels ens locals amb les Administracions estatal i autonòmica. El Consell de Govern Locals de Catalunya. La potestat normativa local. Tipologia d'entitats locals. La Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local i el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya. La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local. La Llei 19/2014, de 29 de novembre, sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern.

TEMA 3. L'Administració local (II). La província. Evolució històrica i marc constitucional. Organització i competències. Règim econòmic. La Llei de vegueries i la seva modificació.

TEMA 4. L'Administració local (III). La comarca. Organització i competències. Règim econòmic. El règim especial de la Vall d'Aran.

TEMA 5. L'Administració local (IV). El municipi. Concepte i elements: el territori i la població. Organització i competències. Recursos econòmics. Règim electoral. Règims municipals especials: el cas de Barcelona. Els ens locals potestatsius. L'Àrea Metropolitana de Barcelona. Les mancomunitats de municipis. El sector instrumental local.

TEMA 6. El règim jurídic dels actes i acords locals. Procediment administratiu. Funcionament dels òrgans col·legiats. Impugnació dels actes i acords.

TEMA 7. L'estatut jurídic dels electes locals. L'accés al càrrec. Drets i deures. Responsabilitat patrimonial dels electes.

TEMA 8. Els serveis públics i l'activitat econòmica local. Establiment i prestació de serveis. Formes de gestió. El recurs a les fundacions privades. Liberalització econòmica. La iniciativa pública local en l'activitat econòmica.

TEMA 9. El personal al servei de l'Administració local. Personal funcionari i personal laboral. Tipologia. La gestió dels recursos humans. Selecció i promoció del personal. Règim disciplinari i incompatibilitats.

TEMA 10. Els béns de les entitats locals. Classes de béns. Afectació i desafectació. Alienació dels béns.

TEMA 11. Competències locals en relació a la protecció del medi ambient, l'urbanisme i l'habitatge. La Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats. Residus urbans. Sanejament d'aigües residuals. Competències locals en urbanisme. Règim de la propietat del sòl. Planejament. Gestió. Disciplina. Les llicències. La promoció d'habitatge protegit. Tanteig i retracte. Oficines municipals d'habitatge.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	22	0,88	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
classes teòriques	22	0,88	1, 3, 4, 5, 6, 10
Tipus: Autònomes			
Diferents lectures (normativa, doctrina, jurisprudència)	25	1	2, 10, 12
Estudi	36	1,44	2, 4, 7, 10, 11, 12
Preparació i resolució d'exercicis pràctics	40	1,6	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12

El desenvolupament de l'assignatura consistirà en l'exposició teòrico-pràctica dels temes del programa, que es combinarà amb la resolució de casos pràctics (preferentment de resolució a l'aula).

Trobareu el cronograma de l'assignatura, amb les dates de les activitats avaluable, en el Campus Virtual.

Atenció: no es respondran els correus electrònics que sol·licitin informació que ja consti en aquesta guia o en el Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Casos pràctics	25%	2	0,08	1, 2, 3, 6, 7, 11, 12
Comentari de text, control de lectura	25%	1	0,04	3, 5, 6, 10, 11
Treball final	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

SISTEMA AVALUACIÓ

L'assignatura preveu 2 tipus d'avaluació:

1.- Avaluació continuada: L'avaluació consistirà en la resolució de casos pràctics (40%), la realització de controls de lectura i comentaris de text sobre els temes del programa (10%) i la participació en una activitat conjunta de tot el grup sobre la constitució d'un ajuntament a partir de la celebració d'unes eleccions municipals (50%). En l'avaluació continuada, l'assistència a classe no és obligatòria però es tindrà en compte en la nota final de l'assignatura. En el cas que estigui degudament justificat (malaltia, força major o similar), es podrà faltar a una de les activitats avaluables consistents en casos, controls o comentaris, que no es computarà en la nota final; si manca justificació, l'activitat es comptarà amb un zero.

Reavaluació: L'alumnat que suspengui l'assignatura podrà ser reavaluat sempre que obtingui, com a mínim, una nota igual a 3 punts sobre 10. La reavaluació consistirà en la realització d'un examen escrit (50% de la nota) i de dos casos pràctics sobre el contingut del programa (25% + 25% de la nota).

2.- Avaluació única: L'alumnat que, de forma justificada i prèvia autorització docent, no pugui assistir a les classes, podrà avaluar-se el dia fixat oficialment per a l'examen de l'assignatura mitjançant la realització d'un examen escrit (50% de la nota) i de dos casos pràctics sobre el contingut del programa (25% + 25% de la nota).

Reavaluació: S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

L'alumnat que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'assignatura. L'alumnat que presenti una pràctica en què hi hagi indicis de plagi o en què no es puguin justificar els arguments de la resolució obtindrà un 0 i rebrà una advertència.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable. En el cas d'avaluació única, s'aplicarà el mateix criteri.

Advertència general per a les activitats avaluables: No es permet la utilització de IA en les activitats d'avaluació. El seu ús pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

1.- BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

(no hi ha bibliografia obligatòria)

2.- BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- ALMONACID LAMELAS, Víctor, Vademécum de organización, funcionamiento y régimen jurídico de las entidades locales, El Consultor de los Ayuntamientos, 2013.

- AAVV., La Administración local ante la gestión de la protección de datos, Thomson Reuters Aranzadi, 2019. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

- BAENA DEL ALCÁZAR, Mariano, La potestad sancionadora de los entes locales, IVAP, 2012.

- BOCANEGRA SIERRA, Raul, Bienes comunales y vecinales, Iustel, Madrid, 2007.

- CÀTEDRA ENRIC PRAT DE LA RIBA, Col·lecció Sóc regidor i ara què?, Barcelona, 2019.
https://www.acm.cat/actualitat/publicacions?field_publication_taxonomy_tid=223

- CORRAL GARCÍA, Esteban, El funcionamiento de los órganos colegiados en las entidades locales: sus sesiones, Madrid, 2006.

- ECHÁNIZ SANS, Juan, Los gobiernos locales después d ela crisis, Fundación Democracia y Gobierno Local, 2019.

- ESPAULELLA AFÁN DE RIVERA, Pere, [Cap a una gestió il·lustrada i humanista de les entitats locals. Model de governança local per al segle XXI: qualitat, modernització, desenvolupament organitzatiu i quantificació economicofinancera](#), tesi doctoral, UAB, 2016.

- FACCIOLI Carlotta, Calidad del aire y ciudad inteligente (Smart City), Atelier, 2020.

- FERNÁNDEZ FERRARONS, Mònica, El procediment d'elaboració de els ordenances locals a la llum de la millora de la regulació, Atelier, 2020.

- FONT MONCLÚS, Joan Anton, [Secretaris, interventors i tesorers d'administració local : cap a una habilitació local](#), tesi doctoral, UAB, 2019.

- FORCADELL ESTELLER, Francesc Xavier, [L'organització territorial i el règim jurídic dels governs locals catalans: alguns elements per a un ple desenvolupament institucional en clau local](#), tesi doctoral, UAB, 2015.

- FUENTETAJA PASTOR, Jesús (Dir.), La función pública local: del Estatuto Básico a la Ley de reforma local de 2013, Thomson Reuters Aranzadi, 2014.

- GARCÍA ARANDA, Santiago, La autonomía local en la Constitución de 1978, Dykinson, 2015. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

- GARCÍA RUBIO, Fernando, Análisis de las repercusiones de la reforma local sobre la organización, competencias y servicios de las entidades locales, INAP, 2015. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

- GIFREU FONT, Judith (coord.), Introducció al Derecho Local de Catalunya, Cedecs, 2002. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

- GIFREU FONT, Judith i FUENTES GASÓ, Josep Ramon (dirs.), Règim jurídic dels governs locals de Catalunya, 2a. Ed., Tirant lo Blanch, València, 2022. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

- GIRONÉS CEBRIÁN, María Elena, Los aparcamientos municipales: nuevo régimen jurídico, Barcelona, 2004.
- GOBIERNO DE ESPAÑA; Libro verde de sostenibilidad urbana y local en la era de la información, Madrid, 2012.
- GONZÁLEZ RÍOS, Isabel, El dominio público municipal: régimen de utilización por los particulares y compañías prestadoras de servicios, 2a. edició, Comares, Granada, 2005.
- LORA-TAMAYO VALLVÉ, Marta, Manual de Derecho Local, Iustel, 2015.
- MARTÍ SARDÁ, Isidre, Manual sobre el nuevo régimen jurídico de los funcionarios de Administración local de carácter nacional, Atelier, 2019.
- MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, José Manuel (Coord.), La gestión de los servicios públicos locales, El Consultor de los Ayuntamientos, 2019.
- MORENO MOLINA, José Antonio, MAGÁN PERALES, Jose María, La responsabilidad patrimonial de las Administraciones Públicas y, en especial, de las Corporaciones Locales: un estudio desde el análisis de la jurisprudencia, Madrid, 2005.
- PASTORINO, Ana, Gobernanza multinivel y entidades locales, Dykinson, 2019. Disponible a la biblioteca digital de la UAB
- PUJOL FURRIOLS, Pilar, La participació de les dones en els municipis, Col. Participació Ciutadana 3, Generalitat de Catalunya, 2007.
- RIVERO YSERN, José Luis, Manual de Derecho Local, 7Ed., Civitas, 2014. Disponible a la biblioteca digital de la UAB
- Consulta normativa i jurisprudència en matèria local i models de documentació administrativa: Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM): www.acm.cat

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt